

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце
і адукацыйных інавацыях

В.Г.Чупрыс

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

13.07 2018 г. _____

(дата зацвярджэння)

Рэгістрацыйны № УД – 5485/вуч.

Спецкурс

(Яношыкаўская тэма ў славацкай літаратуры)

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасці:

1-21 05 04

Славянская філалогія

2018 г.

Вучэбная праграма УВА складзена на аснове АСВА1-21 05 01– 2013 і
вучэбнага плана УВА № Д21-088/вуч. 2013г.

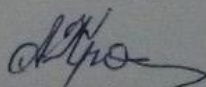
СКЛАДАЛЬНІК:

А.У.Вострыкава, канд. філал. навук, дацэнт
(імя, імя па бацьку, прозвішча, пасада, вучоная ступень, вучонае званне)

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай _____ тэорыі літаратуры _____
(назва кафедры)
(праатакол № 9 ад 22.06. 2018 г.)

Навукова-метадычным Саветам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(праатакол № 7 ад 12.07. 2018 г.)

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце
і адукацыйных інавацыях

_____ В.І.Чупрыс
(подпіс) (ініцыялы, прозвішча)

_____ 2018 г. ____
(дата зацвярджэння)

Рэгістрацыйны № УД – _____ /вуч.

Спецкурс

(Яношыкаўская тэма ў славацкай літаратуры)

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасці:

1-21 05 04

Славянская філалогія

2018 г.

Вучэбная праграма УВА складзена на аснове АСВА1-21 05 01– 2013 і
вучэбнага плана УВА № Д21-088/вуч. 2013г.

СКЛАДАЛЬНІК:

А.У.Вострыкава, канд. філал. навук, дацэнт
(імя, імя па бацьку, прозвішча, пасада, вучоная ступень, вучоная званне)

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай _____ тэорыі літаратуры _____
(назва кафедры)
(пракакол № 9 ад 22.06. 2018 г.)

Навукова-метадычным Саветам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(пракакол № 7 ад 12.07. 2018 г.)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Дысцыпліна разлічана на студэнтаў славянскага аддзялення філалагічнага факультэта БДУ і адрасаваны тым, хто вывучае чэшскую мову і літаратуру.

Мэта дысцыпліны – даць студэнтам-славістам уяўленне пра славацкія эпічныя апавяданні і ліра-эпічныя песні “збойніцкага цыкла”. Ставяцца **задачы** вызначыць асноўныя перыяды станаўлення і развіцця эпічнай і ліра-эпічнай творчасці, акрэсліць важнейшыя агульнатэарэтычныя і праблемна-тэматычныя аспекты; выявіць адметнасць гэтых жанраў розных перыядаў, пазнаёміцца са значнейшымі тэкстамі “збойніцкага цыкла” славацкіх земляў.

Дысцыпліна звязана з такімі дысцыплінамі, як “Гісторыя літаратуры вывучаемай мовы”, “Гісторыя славянскіх літаратур”, “Тэорыя і практыка мастацкага перакладу”.

У выніку вывучэння дысцыпліны **студэнты павінны ведаць:**

- Фальклорную спадчыну славацкага народа;
- асноўныя літаратурна-крытычныя жанры, іх паэтыку і стылістыку;
- нацыянальную спецыфіку “збойніцкага цыкла” ў славацкіх землях;
- метады і прынцыпы эстэтычнага аналізу і аб’ектыўнай ацэнкі літаратурнага твора;
- значнейшыя дасягненні ў галіне эпічных апавяданняў і ліра-эпічных песень;
- канкрэтныя літаратурна-крытычныя працы, прысвечаныя асабліва важным праблемам па названай тэме.

Студэнты павінны ўмець:

- акрэсліваць і характарызаваць асноўныя жанры славацкага фальклора;
- ацэньваць сутнасныя асаблівасці мастацкіх тэкстаў названых жанраў;
- знаць і аналізаваць літаратуразнаўчыя і крытычныя публікацыі па гэтай тэме;
- рознааспектна і аб’ектыўна ўспрымаць працэс літаратурнай творчасці, а таксама канкрэтныя літаратурныя творы.

Студэнты павінны валодаць:

- метадалогіяй аналізу літаратурнага працэсу, літаратурных напрамкаў, плыняў і мастацкіх метадаў;
- пачатковым вопытам вызначэння аналагічных ці кантрастных па форме і зместу літаратурных з’яў;
- навыкамі кампаратывісцка-тыпалагічнага вывучэння літаратур;
- асноўнымі прыёмамі тэксталагічнага аналізу мастацкага твора.

У ходзе выканання праграмы фарміруюцца розныя акадэмічныя і прафесійныя **кампетэнцыі**, у прыватнасці:

АК-8. Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

ПК-6. Ажыццяўляць маніторынг адукацыйнага пруюсу, дыягностыку навучальных і выхаваўчых вынікаў.

ПК-7. Планаваць, арганізоўваць і весці навукова-даследчую дзейнасць у галіне філалогіі (тэксталогіі).

ПК-11. Прымяняць сучасную методыку рэферэравання і рэдагавання тэкстаў.

ПК-12. Карыстацца навуковай і даведчанай літаратурай на рускай, беларускай і замежнай мовах.

ПК-22. Вызначаць мэты і навацый і спосабы іх дасягненняў.

Грунтоўны спіс асноўнай і дадатковай літаратуры дае магчымасць студэнтам самастойна вывучаць пэўныя тэмы і пашыраць свій літаратуразнаўчы тэарэтычны досвед. У адпаведнасці з аб'ёмам, задачамі кожнага канкрэтнага курса выкладчык і студэнт маюць магчымасць выбраць з прадстаўленага шэрагу навуковых літаратуразнаўчых крыніц тыя працы, якія з'яўляюцца найбольш істотнымі, паказальнымі, важкімі для асэнсавання таго ці іншага літаратурнага факта або працэсу. Улічваючы пашырэнне сучасных сродкаў камунікацыі, прапануецца таксама выкарыстоўваць рэсурсы глабальнай сеткі Інтэрнет.

Праграма створана з улікам найноўшых дасягненняў у славацкім і айчынным літаратуразнаўстве.

Дадзеная дысцыпліна належыць да дысцыплін цыкла спецыялізацыі

Агульная колькасць гадзін, якая адводзіцца на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны для студэнтаў **2 курса (чацверты семестр)** складае **52** гадз.

Колькасць аўдыторных гадзін складае **32** гадз.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая.

Размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў:

20 гадз.—**лекцыйных**

10 гадз. – практычных;

2 гадз. – КСР.

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. “Збойніцкі рух” у Славакіі.

Тэма 2. Легенды пра Яношыка ў розных краінах.

Тэма 3. Юрай Яношык як сапраўдная гістарычная асоба.

Тэма 4. Фальклорныя легенды пра клад Яношыка.

Тэма 5. Яношыкаўскія сюжэты ў розных фальклорных жанрах.

Тэма 6. Рысы казачнага героя Яношыка ў фалькорных крыніцах.

Тэма 7. Асноўныя матывы яношыкаўскага цыкла.

Тэма 8. Мастацкія сродкі ў лірычных і ліра-эпічных песнях “збойніцкага цыклу”.

Тэма 9. Эпічныя апавяданні пра Яношыка.

Тэма 10. Яношыкаўская тэма ў розных відах мастацтва.

Тэма 11. Яношыкаўская тэма ў Яна Бота.

Тэма 12. Яношыкаўская тэма ў творчасці Ёнаша Забарскага.

Тэма 13. Яношыкаўская тэма ў Сама Халупкі.

Тэма 14. Вобраз Яношыка ў славацкім фальклоры на прыкладзе канкрэтных мастацкіх тэкстаў.

Тэма 15. Літаратурная крытыка пра яношыкаўскую тэму ў славацкай літаратуры.

Тэма 16. Спроба мастацкага перакладу са славацкай мовы пэўнага тэксту славацкага фальтклора пра Яношыка.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		лекцыі	практычныя заняткі	семінарскія заняткі	Кіруемая самастойная работа			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	“Збойніцкі рух” у Славакіі.	2				асноўная і дадатковая літаратура	Гл. спіс	Вуснае апытанне
2.	Легенды пра Яношыка ў розных краінах.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Кантрольная работа
3.	Юрай Яношык як сапраўдная гістарычная асоба.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Складанне тэста
4.	Фальклорныя легенды пра клад Яношыка.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
5.	Яношыкаўскія сюжэты ў розных фальклорных жанрах.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Кантрольная работа
6.	Рысы казачнага героя Яношыка ў	2				асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне

	фалькорных крыніцах.							
7.	Асноўныя матывы яношыкаўскага цыкла.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
8.	Мастацкія сродкі ў лірычных і ліра-эпічных песнях “збойніцкага цыклу”.	2				асноўная і дадатковая літаратура		тэст
9.	Эпічныя апавяданні пра Яношыка.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
10.	Яношыкаўская тэма ў розных відах мастацтва.	2				асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
11.	Яношыкаўская тэма ў Яна Бота.		2			асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
12.	Яношыкаўская тэма ў творчасці Ёнаша Забарскага.		2			асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
13.	Яношыкаўская тэма ў Сама Халупкі.		2			асноўная і дадатковая літаратура		Вуснае апытанне
14.	Вобраз Яношыка ў славацкім фальклоры на прыкладзе канкрэтных мастацкіх тэкстаў.		2			асноўная і дадатковая літаратура		Мастацкі аналіз
15.	Літаратурная крытыка пра яношыкаўскую		2			асноўная і		Прэзентацы

	тэму ў славацкай літаратуры.					дадатковая літаратура		я крытычнага артыкула з аналізам
16.	Спраба мастацкага перакладу са славацкай мовы пэўнага тэксту славацкага фальклора пра Яношыка.				2	асноўная і дадатковая літаратура		Пераклад Мастацкага тэксту

ИНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Асноўная літаратура

1. Белокурова, С. П. Словарь литературоведческих терминов / С. П. Белокурова. – Санкт-Петербург: Паритет, 2012. – 314, [2] с.
2. Богатырев П. Г. Образ народного героя в славянских преданиях и сказочная традиция // Русский фольклор. Т. 8. М.; Л., 1963. С. 5 – 55.
3. Богатырев, П. Г. Словацкие эпические рассказы и лиро-эпические песни («Забойницкий цикл») / Акад. наук СССР. Ин-т мировой литературы им. А. М. Горького. – М.: Изд-во Акад. наук СССР, 1963. – 192 с.
4. Волчек, Я. История словацкой литературы / Ярослав Волчек; перевод [со словацкого] А. Опфермана; с предисловием Т. Флоринского; издание Киевского славянского благотворительного общества. – Киев, 1889. – XII, 204 с.
5. Инджиев, А. А. Словарь литературоведческих терминов: [более 400 слов и словосочетаний]: для выпускников и абитуриентов / А. А. Инджиев. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2010. – 219, [2] с.
6. Ирасек А. Яношик. Старинные чешские сказания – Москва: Государственное Издательство Детской Литературы Министерство Просвещения РСФСР, 1956. – 65 с.
7. История романтизма в русской литературе: Возникновение и утв. романтизма в рус. лит. (1790-1825) / [С. Е. Шаталов, А. С. Курилов, В. И. Федоров и др.; Редкол.: А. С. Курилов (отв. ред.) и др.]. – М.: Наука, 1979. – 312 с.
8. История Словакии – Братислава: Институт истории словацкой Академии наук. 2002. – 965 с.
9. История словацкой литературы; [Редакционная коллегия: Ю. В. Богданов и др.]/ АН СССР. Ин-т славяноведения и балканистики. – М.: Наука, 1970. – 471 с.
10. Кравцов, Н. И. Славянский фольклор / Н. И. Кравцов. – 2-е изд., дополненное. – Москва: Издательство Московского университета, 2009. – 351 с.
11. Людовит Штур и его время: (К 175-летию со дня рождения): [Материалы науч. сес., 25 дек. 1990 г.] / Рос. акад. наук, Ин-т славяноведения и балканистики. – М.: ИСБ, 1992. – 119 с.
12. Матула, В. Людовит Штур (1815-1856 гг.) / Науч. ред. Л. Голотик. – Братислава: Изд-во Словац. Акад. наук, 1956. – 79 с.
13. Машкова, А. Г. История словацкой литературы: (от истоков до 1918 г.): учебное пособие: для студентов высших учебных заведений,

- обучающихся по направлению подготовки 45.03.01 "Филология" / А. Г. Машкова. – Москва: Инфра-М, 2017. – 155 с. – (Высшее образование).
14. Новейший литературоведческий словарь-справочник для ученика и учителя / Н.В.Суслова, Т.Н.Усольцева. - Мозырь: Белый ветер, 2003. - 152 с.
  15. Первольф, И. И. "Панславистское братство" Коллара, Палацкого и Шафарика / И. Вольф. – Варшава, 1912. – [2], 13 с.
  16. Путилов, Б. Н. Архаические мотивы в карпатском песенном разбойничьем фольклоре / Б. Н. Путилов // Слово и культура. Т. 2. ; ред. Т. А. Агапкина. – М.: Индрик, 1998. – С. 178 – 189.
  17. Пыпин А. Н., Спасович В. Д. История славянских литератур, т. 1–2. СПб., 1881.
  18. Романтизм в славянских литературах: [Сборник статей / Ред. коллегия: проф. В. И. Кулешов и др.]. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1973. - 372 с. - (К VII Междунар. съезду славистов. Варшава, авг. 1973 г. / Моск. ун-т. Варшав. ун-т).
  19. Романтизм в художественной литературе: [Сборник статей / Науч. ред. проф. Н. А. Гуляев]. – Казань: Изд. во Казан. ун-та, 1972. – 179 с.
  20. Романтизм: истоки, метафизика, эволюция / [Ю. И. Мирошников и др.]. - Екатеринбург: УрО РАН, 2006. - 191, [2] с.
  21. Славянский фольклор и историческая действительность / Акад. Наук СССР, Ин-т Миклухо-Маклая. Ин-т русской литературы. – М.: Наука, 1965. – 327 с.
  22. Славянство и мир будущего: Послание славянам Людевита Штура. Перев. неизд. немецк. рукописи, с примеч. Владимира Ламанского / Изд. имп. о-ва истории и древностей российских при Московском ун-те. - М. : Ун-тская тип., 1867. – VI, 191 стр.
  23. Словацкая народная поэзия / состав. П. Богатырев; пер. со словацкого; под ред. И. Ивановой. – М.: Художественная литература, 1989. – 430 с.
  24. Словацкая поэзия XIX-XX вв. : [Переводы / Вступит. статья Ю. Богданова, с. 5–30. – М. : Худож. лит., 1964]. – 406 с.
  25. Словацкие народные разбойничьи песни и баллады: [сборник]: перевод со словацкого / [составление, предисловие и примечания П. Г. Богатырева; переводы под редакцией В. Бокова; художник А. Белокин]. – Москва: Художественная литература, 1976. – 209, [1] с.
  26. Словацкие поэты / Изданы под ред. Н. Новича. – СПб.: Тип. П. П. Сойкина, 1901. – 88 с.
  27. Соколов А. Стихотворения Яна Ботто. – В кн. : «Сборник статей по славяноведению». СПб., 1883. С. 402 – 420.

28. Федоров Ф. П. Романтический художественный мир: пространство и время. — Рига: Зинатне, 1988.
29. Хрулев, В. И. Романтизм как тип художественного мышления: [Учеб. пособие]. — Уфа: БГУ, 1985. — 80 с.
30. Швед, И. А. Словацкий фольклор: формы, жанры, поэтика / И. А. Швед. — Брест: Альтернатива, 2010. - 413 с.
31. Эрк, А. Ян Коллар : очерк его жизни и деятельности и его поэма "Дочь Славы" (1793—1852) / А. Э[рк]. — [Варшава, 1900]. - II, 157 с.

Дадатковая літаратура

1. «Dejiny Slovenska», d. 1 – 2. Bratislava, SAV, 1961– 1968.
2. Botto, J. Súborne dielo. Bratislava, 1995, 264 s.
3. Botto, Ján Poézia / Ján Botto. - Bratislava : Tatran, 1975. – 358, [5] s.
4. Dejiny slovenskej literatúry / Milan Pišút a kolektív. – 3., doplnené a prepracované vyd. – Bratislava: Obzor, 1984. – 902 s.
5. Frydecký F. O vlive Máchova «Máje» na Bottovu «Smrť Jánošíkovu». «Česká revue», 9, 1915 – 1916.
6. Gašparíková, V. Slovenská ľudová próza a jej súčasné vývinové tendencie / V. Gašparíková. – Bratislava: Národopisný ústav SAV, 1986. – 360 s.
7. Kusý I. K otázke romantizmu. – «Literárno-historický zborník», 1, 1943.
8. Melicherčík A. Jánošíkovská tradícia na Slovensku. Bratislava, 1952. – 301 s.
9. Melicherčík, A. Slovenský folklór : chrestomatia / A. Melicherčík. - Bratislava: V – vo Slovenskej akadémie vied, 1959. 796 s.
10. Pišút M. Poznámky k idevému výkladu poézie Jána Botto. – «Slovenská literatúra», 1, 1954, č. 1.
11. Sládkovič, A. Poézia . – Bratislava, 1972. – 643 s.
12. Beblavý, P. Jánošík // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/950/Beblavy_Janosik/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
13. Botto, J. Smrť Jánošíkova // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/85/Botto_Smrt-Janosikova/1. – Dátum prístupu: 19. 12. 2017.
14. Botto, J. Pieseň Jánošíkova // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/741/Botto_Piesen-Janosikova/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.

15. Botto, J. Pochod // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/704/Botto_Pochod/1. – Dátum prístupu: 07. 05. 2018.
16. Botto, J. Poklad Tatier // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/723/Botto_Poklad-Tatier/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
17. Botto, J. Povest' Maginhradu // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/740/Botto_Povest-Maginhradu/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
18. Botto, J. Svetský víťaz // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/722/Botto_Svetsky-vitaz/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
19. Botto, J. Žltá ľalija // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/84/Botto_Zlta-lalija/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
20. Chalupka, J. Kocúrkovo alebo len aby sme v hanbe nezostali // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/206/Chalupka_Kocurkovo-alebo-len-aby-sme-v-hanbe-nezostali. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
21. Chalupka, S. Likavský väzeň // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/81/Chalupka_Likavsky-vazen/1#ixzz4x1Ir8fhR. – Dátum prístupu: 13. 11. 2017.
22. Dobšinský, P. Prostonárodné obyčaje, zvyky a povery // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/158/Dobsinsky_Prostonarodnie-obycaje-zvyky-a-povery. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
23. Hurban J. Slovensko a jeho život literárny // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/281/Hurban_Slovensko-a-jeho-zivot-literarny/1. – Dátum prístupu: 01. 12. 2017.
24. Kollár, J. Národné spievanky // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1081/Kollar_Narodnie-spievanky-1. – Dátum prístupu: 11. 10. 2017.

25. Kollár, J. Národné spievanky // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1092/Kollar_Narodnie-spievanky-2-Zartovne-satiricke-a-alegoricke-piesne/1. – Dátum prístupu: 11. 10. 2017.
26. Kollár, J. O literárnej vzájomnosti // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/307/Kollar_O-literarnej-vzajomnosti/1. – Dátum prístupu: 13. 11. 2017.
27. Kollár, J. Slávy dcera // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/142/Kollar_Slavy-dcera/1. – Dátum prístupu: 23. 11. 2017.
28. Kráľ, J. Výlomky z Jánošíka // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/176/Kral_Vylomky-z-Janosika/1#ixzz4x1S5XjjR. – Dátum prístupu: 28. 10. 2017.
29. Kráľ, J. Zakliata panna vo Váhu a divný Janko // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/171/Kral_Zakliata-panna-vo-Vahu-a-divny-Janko/1#ixzz4x1NAsYCz. – Dátum prístupu: 20. 10. 2017.
30. Polívka, J. Legendy a legendárne rozprávky // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/5020/Polivka_Legendy-a-legendarne-rozpravky/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.
31. Štúr, Ľ. O národných povestiach a piesňach plemien slovanských // Elektronická knižnica slovenskej literatúry [Elektronický zdroj]. – Režim prístupu: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/180/Stur_O-narodnych-povestiach-a-piesnach-plemien-slovanskych/1. – Dátum prístupu: 05. 05. 2018.

ПЕРАЛІК ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ

для спецыяльнасці

1-21 05 04

Славянская філалогія

№ п/п	Тэмы практычных заняткаў	Колькасць гадз.
1.	Яношыкаўская тэма ў Яна Бота.	2
2.	Яношыкаўская тэма ў творчасці Ёнаша Забарскага.	2
3.	Яношыкаўская тэма ў Сама Халупкі.	2
4.	Вобраз Яношыка ў славацкім фальклоры на прыкладзе канкрэтных мастацкіх тэкстаў.	2

5.	Літаратурная крытыка пра яношыкаўскую тэму ў славацкай літаратуры.	2
	Усяго гадзін:	10

ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ ДА КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

КСР 1. Зрабіць мастацкі пераклад разам з падрадкоўнікамі мастацкага фальклорнага тэксту пра Яношыка.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Змест і формы самастойнай работы студэнтаў распрацоўваюцца, выбіраюцца і адаптуюцца ў адпаведнасці з мэтамі і задачамі падрыхтоўкі спецыялістаў.

Магчымымі формамі арганізацыі самастойнай кіруемай работы студэнтаў з'яўляюцца:

- праблемна-арыентаваны аналіз тэм, якія не выносяцца на лекцыі і практычныя заняткі;
- індывідуальныя кансультацыі з выкладчыкам;
- выкананне прамежкавых тэстаў;
- вывучэнне структурных кампанентаў (раздзелаў і тэм) падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў, другіх частак ВМК;
  - вывучэнне і канспектаванне хрэстаматыі і зборнікаў;
  - праца са слоўнікавай і слоўнікава-энцыклапедычнай літаратурай;
    - вядзенне запісаў у дзённіку чытача;
    - складанне паняццйна-тэрміналагічнага слоўніка (гласарыя) па вучэбнай тэме;
      - пастаноўка кантрольных пытанняў па тэме;
      - падбор картатэкі прыкладаў аналізуемых з'яў;
      - падрыхтоўка адказаў і паведамленняў;
      - выкананне кантрольных работ;
      - пошукавая работа ў даведачна-бібліяграфічным адзеле бібліятэкі, архіве, музеі;
      - складанне бібліяграфіі па дадзенай тэме;
    - анаціраванне друкаваных і электронных крыніц (асобных раздзелаў кніг; артыкулаў, публікацый у прадметнай перыёдыцы);
    - складанне разгорнутых планаў і тэзісаў навуковых крыніц (у тым ліку вядзенне запісаў цытатнага характару);
    - рэферыраванне альбо канспектаванне навуковых артыкулаў, асобных раздзелаў навуковых крыніц (напрыклад, манаграфій), фармуліраванне іх рэзюмэ;

- напісанне аналітыка-ацэначных тэкстаў (каментарыяў, водгукаў, рэцэнзій) па прачытаным крыніцам;
- складанне схем, мадэлей, табліц, апорных канспектаў па вывучаным тэмам, у тым ліку пабудова і аналітычнае каментаванне канцэптальных карт:
- распрацоўка візуальных матэрыялаў па вывучаных тэмах, включаючы стварэнне мультымедыйных прэзентацый;
- напісанне тэматычных дакладаў і эсэ, дыскусійных разважанняў на праблемныя тэмы;
  - удзел у складанні тэставых заданняў;
  - выкананне розных творчых і даследчых заданняў;
- падрыхтоўка да конкурсаў і канферэнцый;
- распрацоўка ўласных планаў-канспектаў, тэхналагічных карт і сцэнарыяў вучэбных заняткаў альбо іх фрагментаў па вывучаемых тэмах;
  - напісанне раздзелаў курсавых і дыпломных работ (па спецсемінарах) і інш.

ПЕРАЛІК РЭКАМЕНДУЕМЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ

Для кантролю якасці адукацыі па вучэбнай дысцыпліне выкарыстоўваюцца наступныя сродкі дыягностыкі:

- тэсты па вывучаемых раздзелах (тэмах);
- вуснае (пісьмовае) апытванне падчас заняткаў;
- пісьмовыя кантрольныя работы;
- камп'ютарныя тэсты;
- пісьмовыя работы (пераклады, пераказы, сачыненні, эсэ, рэцэнзіі, анатацыі);
- адзнака па практычных занятках;
- выніковае тэсціраванне;
- выніковыя формы атэстацыі (залік, экзамен).

ХАРАКТАРЫСТЫКА ІНАВАЦЫЙНЫХ ПАДЫХОДАЎ ДА ВЫКЛАДАННЯ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Метады інавацыйнага навучання:

- метады праблемнай нагляднасці;
- метады літаратуразнаўчай алузіі;
- метады актывізацыі асацыятыўных сувязей і інш.

Прыёмы работы на аўдыторных занятках:

- асацыятыўны;
- прыём складання тэматычнай сеткі,
- прыёмы складання схем.
- літаратуразнаўчая дыскусія, дыспут і інш.

Матэрыяльна-дыдактычны бок інавацыйных тэхналогій звязаны з новай функцыяй літаратуразнаўчай нагляднасці, якая забяспечвае кіраванне пазнаваўчай дзейнасцю студэнтаў праз апарат эмоцый.

Вынікова я ацэнка фарміруецца на аснове трох дакументаў:

- 1. Правіл правядзення атэстацыі (пастанаўленне 29 мая).**
- 2. Палажэння аб рэйтынгавай сістэме БДУ.**
- 3. Крытэрыяў ацэнкі студэнтаў.**

КРЫТЭРЫІ АЦЭНКІ

Крытэрыі ацэнкі вуснага адказу

1. Характар (узровень) раскрыцця (выкладу) экзаменацыйнага матэрыялу (канцэптуальны, праблемна-аналітычны, рэфератыўны).
2. Паўната (фрагментарнасць) раскрыцця пытання.
3. Аргументаванасць выказваемых меркаванняў.
4. Прыцягненне мастацкага тэксту (цытаванне ілюстрацыйнага характару, пераказ-аналіз, праблемны аналіз).
5. Функцыянальнае прымяненне гісторыка-літаратурных звестак і тэарэтыка-літаратурных паняццяў.
6. Кампазіцыйная стройнасць і логіка пабудовы адказу.
7. Свабода валодання матэрыялам.
8. Стыль выкладу.

Шкала ацэнкі ўзроўню выкладу экзаменацыйнага матэрыялу

0 балаў – студэнт не ведае тэксту мастацкага твора.

1 бал – тэкст прачытаны, але спасцігнуты на элементарным узроўні, экзаменацыйныя пытанні не асэнсоўваюцца ці асэнсоўваюцца няправільна.

2 балы – студэнт з цяжкасцю асэнсоўвае пастаўленае пытанне. Замест адказу на аналітычныя пытанні пераказвае тэкст на сюжэтным узроўні. Думкі фармулююцца недакладна, мова бедная, з мноствам маўленчых і лексічных памылак.

3 балы – твор успрымаецца эмацыянальна, з цяжкасцю асэнсоўваецца на ўзроўні эпізодаў. Студэнт не бачыць сувязі паміж эпізодамі, не можа растлумачыць паводзіны героя, не разумее яго характар. Робіць спробы адказаць на аналітычныя пытанні. Мова бедная, з мноствам маўленчых памылак.

4 балы – фрагментарным успрыманням літаратурнага твора, актуалізацыяй неістотных дэталей пры няўвазе да сутнасных параметраў. Мова неразвітая, бедная, са шматлікімі маўленчымі і лексічнымі памылкамі.

5 балаў – твор эмацыянальна перажываецца, асэнсоўваецца са спробай ацаніць характары і сітуацыі. Студэнт дапускае адзінкавыя нягрубыя маўленчыя і лексічныя памылкі.

6 балаў – дастаткова поўнае разуменне і асэнсаванне тэксту на фоне эмацыянальнага перажывання сітуацыі. Уменне аперываць у працэсе аналізу метадам супастаўлення характараў з улікам родава-жанравай спецыфікі твора. Студэнт дапускае адзінкавыя нягрубыя маўленчыя і лексічныя памылкі, якія можа выправіць самастойна.

7 балаў – свабоднае валоданне тэкстам, эмацыянальна-маральныя ацэнкі характараў і сітуацыі з улікам кампазіцыйнай будовы твора, суадносін элементаў кампазіцыі і іх ролі ў тэксце.

8 балаў – разуменне і актыўнае перажыванне праблематыкі літаратурнага твора, выяўленай у суадносінах характараў і сітуацыі. Свабодная арыентацыя ў тэксце для пацвярджэння сваіх меркаванняў;

9 балаў – уменне аналізаваць характар у святле пастаўленай аўтарам праблемы з улікам жанравай і стылёвай спецыфікі літаратурнага твора. Самастойнасць у маральнай ацэнцы нестандартных сітуацыі і характараў. Арыгінальнасць і абгрунтаванасць меркаванняў.

10 балаў – свабоднае валоданне метадам аналізу літаратурнага тэксту з улікам стылёвай манеры аўтара. Уменне бачыць сувязь паміж сістэмай вобразаў і кампазіцыйнай будовай твора для выяўлення аўтарскай канцэпцыі жыцця і асобы. Развіты эстэтычны густ.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
ЎСТАНОВЫ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца узгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
“Тэорыя і практыка мастацкага перакладу”, “Гісторыя і культура краіны вувучаемай мовы”.	Кафедра тэорыі літаратуры	няма	Зацвердзіць Пратакол № ад 2018

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
ЎСТАНОВЫ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ
на ____ / ____ вучэбны год

№№ пп	Змены і дапаўненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры
(праатакол № ____ ад ____ 20_ г.)

Загадчык кафедры

_____ (ступень, званне)   _____ (подпіс)   _____ (Ініцыялы, прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

_____ прафесар _____ І.С. Роўда _____
(ступень, званне)   (подпіс)   (Ініцыялы, прозвішча)